

Toshkent tibbiyot akademiyasida kredit-modul tizimida ta'lim olayotgan (1-3 kurs) talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tartibi

I. Umumiy qoidalar

1. Mazkur tartib asosida talabalar bilimni nazorat qilish va baholashdan maqsad ta'lim sifatini oshirish, kreativ fikrlash ko'nikmalarini mustahkamlash orqali raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga erishish, talabalarning fanlarni o'zlashtirishida bo'shliqlar hosil bo'lishining oldini olish, ularni aniqlash va bartaraf etishdan iborat.

2. Mazkur tartib Toshkent tibbiyot akademiyasida (keyingi o'rinlarda - Akademiya) ta'limning kredit-modul tizimi asosida o'quv jarayoni, nazorat turlari, baholash mezonlari, talabalarni kursdan kursga o'tishini tartibga soladi.

3. Ta'limning kredit-modul tizimi asosida talabalar bilimni nazorat qilish va baholashning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

talabalarda davlat ta'lim standarti, malaka talablari, kasb standartlariga muvofiq tegishli bilim, ko'nikma va malakalar shakllanganligi darajasini nazorat qilish hamda tahlil qilib borish;

talabalar bilimi, ko'nikma va malakalarini baholashning Davlat ta'lim standartlariga asoslanganlik, aniqlik, haqqoniylik, ishonchlilik, shaffoflik va qulay shaklda baholashni ta'minlash tamoyillariga asoslanishi;

fanlarning talabalar tomonidan tizimli tarzda va belgilangan muddatlarda o'zlashtirilishini tashkil etish hamda tahlil qilish;

talabalarda mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish, axborot resurslari manbalaridan samarali foydalanishni tashkil etish;

talabalar bilimni xolis va adolatli baholash hamda uning natijalarini o'z vaqtida e'lon qilish;

o'quv jarayonida talabalar bilimni baholashning elektron tizimini tashkil etish (elektron jurnalni joriy etish va uni samarali yuritish, fanlar bo'yicha mustaqil topshiriqlarni onlayn qabul qilish).

4. Fanlar bo'yicha ta'limning kredit-modul tizimi asosida talabalar bilimni nazorat qilish va baholab borish semestr davomida ushbu qoidalarga mos holda baholash mezonlari asosida amalga oshiriladi.

II. O'quv jarayoni

5. Bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida o'quv yuklamasi umumiy hajmi kamida 180 (uch yil muddatli o'qish davriyligida), 240 (to'rt yil muddatli o'qish davriyligida), 300 (besh yil muddatli o'qish davriyligida) va 360 (olti yil muddatli o'qish davriyligida) kreditdan iborat;

6. Talabaning bir semestrda o'zlashtirishi kerak bo'lgan kreditlari miqdori 30 kreditni tashkil etadi. Ayrim holatlarda Akademiya Kengashi qarori bilan bir semestrda o'quv yuklamasi hajmi kreditlarning boshqacha miqdorida belgilanishi mumkin.

7. O'quv yili boshlanishidan kamida bir oy oldin 1-kursga qabul qilingan talabalar uchun Akademiya rasmiy sayti va o'quv platformasida o'quv jarayoni jadvali, ta'lim yo'nalishlarining o'quv rejalari, fanlar sillabuslari e'lon qilinadi.

8. Talabalar o'quv jarayoni boshlanishidan oldin o'quv rejada ko'rsatilgan fanlar bilan tanishib olishlari va tanlov fanlariga belgilangan ohirgi muddatgacha ro'yxatdan o'tishlari lozim.

III. Talabalar bilimni nazorat qilish turlari va shakllari

9. Talabalar bilimni nazorat qilish har bir fanning xususiyatidan kelib chiqib joriy va yakuniy baholash turlarini o'tkazish orqali amalga oshiriladi.

10. Fan bo'yicha nazorat turlari va shakllari, joriy, mustaqil ta'lim va yakuniy baholashlar bo'yicha ballar taqsimoti birinchi mashg'ulotda talabalarga e'lon qilinadi.

Joriy baholash

11. Joriy baholash joriy nazorat va talaba mustaqil ta'limini o'z ichiga oladi.

12. Joriy nazorat – talabaning fan mavzulari bo'yicha bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli.

Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda, seminar, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlarda og'zaki so'rov, test o'tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollokvium, keys stadi, vaziyatli masala yechish, loyiha, kurs ishi, uy vazifalarini bajarish, mustaqil ta'lim topshiriqlari va shu kabi boshqa shakllarda o'tkazilishi mumkin.

Joriy nazorat har bir mashg'ulotda baholanadi. Pedagog xodim talabaning davomati va joriy nazoratda olgan ballarini har darsda professor-o'qituvchi va elektron jurnallarda qayd etib boradi.

13. Talabaning mustaqil ta'limi auditoriya va auditoriyadan tashqarida bevosita o'qituvchi rahbarligida mustaqil ish yoki talabaning fan bo'yicha mavzularni mustaqil o'qib-o'rganishi tarzida amalga oshiradigan o'quv ishlari majmuini anglatadi.

Mustaqil ish topshiriqlari va uni bajarish muddatlari elektron platformada qat'iy belgilanadi.

Uzrli sabablarsiz mustaqil ishni bajarish muddatini o'tkazib yuborgan talabaning o'quv faoliyati natijalari tekshirilmaydi va baholanmaydi.

Uzrli sabablar esa, dekanat tomonidan o'rganib chiqilishi, dekan ruxsati bilan inobatga olinishi hamda topshiriq bajarilishi uchun yakuniy baholash o'tkazilishiga qadar qayta topshirish muddati belgilanishi lozim.

Mustaqil ta'lim bo'yicha o'quv faoliyati natijalari baholanmagan talaba yakuniy baholashga kiritilmaydi.

14. Joriy nazorat va mustaqil ish bo'yicha talaba to'plagan ball professor-o'qituvchi va elektron jurnallarda to'liq va to'g'ri aks ettirilishi uchun javobgarlik tegishli fanni o'qitadigan pedagog xodimlar zimmasiga yuklatiladi.

15. Belgilangan muddatda talabalarning davomati va o'zlashtirish ko'rsatkichlarini elektron jurnalga kiritmagan pedagog xodimga nisbatan intizomiy javobgarlik choralari qo'llaniladi.

Yakuniy baholash

16. Yakuniy baholash fan bo'yicha talabaning nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarini o'zlashtirish darajasini aniqlash maqsadida semestr yakunida o'tkaziladi.

17. Yakuniy baholash o'tkaziladigan fanlar ro'yxatini o'quv-uslubiy boshqarma tuzadi va o'quv ishlari bo'yicha prorektor tomonidan tasdiqlanadi.

Yakuniy baholash shakli (test, og'zaki, yozma, OSI/OSKI va ularning kombinirlangan shakli) fanning xususiyatidan kelib chiqib o'quv-uslubiy boshqarma tomonidan belgilanadi va Akademiya Kengashida tasdiqlanadi.

18. Yakuniy baholash uchun tayyorlangan topshiriqlar tegishli kafedra pedagoglari tomonidan fan doirasida o'tilgan mavzular (auditoriya va mustaqil ta'lim mavzulari 50:50)ni qamrab olgan holda tayyorlanadi va Akademiyaning ilmiy-uslubiy Kengashi tomonidan tasdiqlanadi.

19. Yozma yoki og'zaki, OSI/OSKI imtihonlari uchun variantlar soni akademik guruhdagi talabalar soniga qarab shakllantiriladi.

20. Kompyuterda test o'tkazishda vaqtdan unumli foydalanish maqsadida imtihon topshiruvchiga har bir fandan 20-25 ta savol taqdim etilishi tavsiya etiladi. Fan bo'yicha test topshiriqlari bazasi oddiy, o'rta va qiyin darajadagi, shuningdek rasmi, grafikli testlarni o'z ichiga olishi lozim.

21. JB, MT bo'yicha 60 va undan yuqori ball to'plagan talabalar YaBga kiritiladi.

Yakuniy baholashdan qoniqarsiz baho olgan talabalarga dekanat ruxsati bilan bir marta YaBni qayta topshirishga ruxsat beriladi, ikkinchi qayta topshirish talabaning arizasiga binoan koordinatsion kengash qaroriga binoan pullik asosida attestatsiya davrida amalga oshiriladi, bunda to'lov qiymati yozgi semestr uchun to'lanadigan pul miqdorining 30%ni tashkil qiladi.

22. Yakuniy baholash o'quv ishlari bo'yicha prorektor tomonidan tasdiqlangan jadval asosida o'tkaziladi. Har semestr oxirida o'quv jarayoni jadvaliga muvofiq yakuniy baholash (imtihon sessiyasi) uchun ikki hafta ajratiladi.

23. YaB jadvali o'quv-uslubiy boshqarma tomonidan tuziladi. Bir kunda bittadan ortiq fan bo'yicha yakuniy baholash turi o'tkazilishiga yo'l qo'yilmaydi. Fanlar bo'yicha yakuniy baholashlarni o'tkazish kamida 2 kun oralig'ida belgilanishi lozim.

24. Talabalar yakuniy baholash jadvalida ko'rsatilgan vaqtdan kamida 15 daqiqa oldin nazorat o'tkaziladigan joyga kelishlari va nazoratchilarning ko'rsatmalariga amal qilishlari lozim.

Yakuniy baholashga o'z vaqtida kelmagan va nazoratchilarning ko'rsatmalariga amal qilmagan talabalar YaBga qo'yilmaydi va ular uchun qayta nazorat tashkil etilmaydi.

25. Talabalar yakuniy nazoratga kirish uchun o'zlari bilan shaxsni tasdiqlovchi hujjat (talabalik guvohnomasi, fuqarolik pasporti, ID karta, harbiy guvohnoma, haydovchilik guvohnomasi) olib kelishlari va uni yakuniy nazorat o'tkaziladigan xonaga kirishdan oldin va yakuniy nazorat jarayonida ko'rsatishlari lozim, shaxsni tasdiqlovchi hujjatlarsiz talaba yakuniy nazoratlarga qo'yilmaydi.

26. YaB natijalari bo'yicha appelyatsiya uchun talabalarning tegishli fakultet dekani nomiga shaxsiy arizalari YaB natijalari e'lon qilingandan keyingi 3 kun mobaynida qabul qilinadi. Appelyatsiya uchun arizalar ta'limning kredit-modul tizimini boshqarish bo'limida qayd etiladi, unda appelyatsiya qilinadigan muammo mohiyati ko'rsatiladi.

27. Bir fanga ajratilgan auditoriya soatining 25 foizini va undan ortiq soatni sababsiz qoldirgan talaba ushbu fandan chetlashtiriladi va keyingi nazorat turiga kiritilmaydi.

28. Kasalligi sababli darslarga qatnashmagan hamda belgilangan muddatlarda joriy (mustaqil ta'lim) va yakuniy nazoratlarni topshira olmagan talabalarga fakultet dekani farmoyishi asosida, talaba o'qishni boshlaganidan so'ng ikki hafta muddatda topshirishga ruxsat beriladi.

29. Yakuniy baholashga kiritilmagan yoki kirmagan, shuningdek, ushbu nazorat turi bo'yicha qoniqarsiz baho (60 balldan kam) olgan talaba akademik qarzdor hisoblanadi.

30. Mavjud akademik qarzdorlikni topshirish akademik qarzdor talabalarning tashabbusi bilan yozgi semestrda alohida tuzilgan dars jadvali asosida amalga oshiriladi.

Akademik qarzdor talabalar yozgi semestrda tegishli fanlardan o'zlashtirilmagan kreditlar miqdoriga mos ravishda bazaviy to'lov-kontrakt miqdoridan kelib chiqqan holda to'lovni amalga oshirgandan so'ng o'zlashtirilmagan fanlarni o'z hisobidan qayta ta'lim olish huquqiga ega bo'ladi.

Yozgi semestrda qayta ta'lim olish natijalari bo'yicha akademik qarzdorligini bartaraf etmagan talaba kursdan qoldiriladi.

IV. Talabalar bilimni baholash tartibi va mezonlari

31. Talabaning har bir fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi "100 ballik" baholash tizimida amalga oshiriladi va natijalar butun sonlar bilan ifodalanadi. Ushbu 100 ball nazorat turlari bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

- Joriy baho – 70 ball (JN 60 + MT 10)
 - Yakuniy baho – 30 ball
- jami – 100 ball

Sinov bilan yakunlanadigan fanlar bo'yicha talabaning o'zlashtirish ko'rsatkichi joriy baholashda to'plagan ballarining o'rtacha qiymati bilan ifodalanadi:

Joriy baho – 100 ball (JN 80 + MT 20)

32. Mutaxassislik fanlari bo'yicha joriy nazorat quyidagi ish turlarini 100 ballik tizimda baholash orqali amalga oshiriladi:

- talabaning nazariy bilimi;
- talabaning amaliy tayyorgarligi (amaliy/klinik ko'nikma).

33. Klinik fanlar bo'yicha JNni baholashda nazariy bilim va amaliy ko'nikmalar nisbati 40:60, nazariy fanlar bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalar nisbati 50:50ni tashkil etadi, ijtimoiy-gumanitar fanlar bo'yicha 100% nazariy bilim baholanadi.

№	Fanlar turi	Nazariy*	Amaliy **
1	Klinik	40	60
2	Nazariy	50	50
3	Ijtimoiy-gumanitar	100	-

* – mavzu bo'yicha savol-javob, yozma, vaziyatli masalalar, testlar yechish;

** – bemor kuratsiyasi, klinik audit, amaliy ko'nikma, simulyator (volontiyor)da ishlash, tungi navbatchilik hisoboti, kasallik tarixni himoya qilish.

34. Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turi (JB, YaB) bo'yicha quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$JB = 0,6 * JN + 0,1 * MT$$

$$UB = 0,7 * JB + 0,3 * YaB$$

bu yerda: JB – joriy baho; JN – kundalik joriy baho o'rtachasi; MT – mustaqil ta'lim bahosi; UB - Umumiy ball; YaB – Yakuniy baho.

35. Talabalar bilimi quyidagi jadvalda keltirilgan mezonlar asosida 100 ballik tizimda baholanadi:

Ball	Daraja	Ekvi-valent ball	Baho	Mezon
90-100	A	4	A'lo	Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega
85-89	B+	3,5	Juda yaxshi	Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega
71-84	B	3	Yaxshi	Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi,

				ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega
60-70	C	2,5	Qoniqarli	Talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega
0-59	F	2	Qoniqarsiz	Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas

Mazkur namunaviy mezonlar asosida har bir fandan nazorat turlari bo'yicha aniq mezonlar ishlab chiqilib, kafedra mudiri tomonidan tasdiqlanadi va talabalarga e'lon qilinadi

V. Kursdan kursga o'tish tartibi

36. Yozgi imtihon sessiyasi o'tkazuvchi xarakterga ega hisoblanadi va keyingi kursga o'tish uchun fanlarni qoniqarli baholarga topshirishning o'zi yetarli bo'lmaydi.

Talabalarining kursdan kursga o'tishi har bir o'quv yili oxirida talabalar o'zlashtirishining o'rtacha ko'rsatkichi (bundan buyon matnda GPA deb yuritiladi)ga qarab amalga oshiriladi.

Talabaning o'quv yili va butun o'qish davri uchun GPA (Grate Point Average) bali talabaning o'rtacha o'zlashtirish darajasi sifatida quyidagi formula bo'yicha aniqlanadi:

$$GPA = \frac{K_1 * U_1 + K_2 * U_2 + K_3 * U_3 \dots + K_n * U_n}{K_1 + K_2 + K_3 \dots + K_n}$$

Bu yerda, K – har bir fanga ajratilgan kreditlar miqdori;

U – har bir fan bo'yicha talaba to'plagan baho;

37. Bir bosqichdan keyingi bosqichga o'tish uchun o'quv yili yakunida talabaning minimal GPA 2,6 ga teng bo'lishi shart.

38. Imtiyozli akademik daraja berish uchun bitiruvchi 3,75 dan kam bo'lmagan GPA balini olgan bo'lishi va yakuniy davlat attestatsiyasini "A" baholarga topshirgan bo'lishi kerak.

39. Bakalavriat talabasining bitiruvchi kurs yakuniga ko'ra o'rtacha GPA ko'rsatkichi minimal 2,6ga teng bo'lgan, 4, 5, 6 yillik o'quv rejada ko'rsatilgan fanlar, malakaviy amaliyotni muvaffaqiyatli topshirgan holda mos ravishda 240, 300, 360 kreditni jamlagan bo'lishi shart.

40. Jami ta'lim olish muddati qonunchilikda belgilangan muddatgacha davom etadi.

VI. Tartib-intizom qoidalari

41. Talabalar Akademiyada o‘rnatilgan Odob-axloq qoidalari va ichki tartib intizomga to‘liq rioya qilgan holda jamoa a‘zolari va boshqa talabalarga hurmat bilan munosabatda bo‘lishlari shart.

42. O‘quv jarayoni, yakuniy nazoratlar va Akademiya faoliyati bilan bog‘liq boshqa holatlarda talabalar belgilangan tartib intizom va odob-axloq chegaralaridan chiqmasliklari kerak.

43. Quyidagi holatlar talabalar tomonidan sodir etilgan qoidabuzarliklar sirasiga kiradi:

- jamoa a‘zolari, talabalar va Akademiya jihozlariga nomuvofiq munosabatda bo‘lish;
- professor-o‘qituvchilar, imtihon nazoratchilariga nisbatan agressiv va hurmatsiz muomala qilish;
- professor-o‘qituvchilar, imtihon nazoratchilariga jismoniy va ruhiy bosim o‘tkazish;
- professor-o‘qituvchilar, imtihon nazoratchilari yoki vakolatli jamoa a‘zosi tomonidan berilgan ko‘rsatmaga ataylab bo‘ysunmaslik;
- yakuniy nazorat o‘tkaziladigan auditoriyaga uyali telefon, har xil ko‘rinishdagi elektron qurilmalar, ruxsat etilmagan kitob, daftar, qog‘ozlar olib kirishga urinish;
- imtihon qog‘ozlarini xonadan olib chiqish, o‘zaro almashtirish, imtihon davomida o‘zaro gaplashish, bir-biridan ko‘chirish, ruxsat etilmagan kitob yoki daftar-qog‘ozlardan ko‘chirish;
- boshqa talaba o‘rniga imtihonda ishtirok etish, soxta hujjat taqdim etish;
- plagiat va mualliflik huquqini buzish.

44. Yuqorida ko‘rsatilgan va shunga o‘xshash boshqa qoidabuzarliklar sodir etilsa, bu holat universitetda tashkil etilgan tartib intizom komissiyasida ko‘rib chiqilib, talabaga tegishli jazo tayinlanadi.

VII. Fanlar bo‘yicha qayta ta‘lim olish

45. Qayta ta‘lim olish bilan bog‘liq harajatlar Akademiyaning tegishli masul bo‘limlari tomonidan hisoblab chiqilib, talabaga ma‘lum qilinadi.

46. Qayta ta‘lim olishga qolgan talaba o‘zlashtira olmagan fanlaridan darslarga qatnashadilar va imtihon topshiradilar.

47. Fanlar bo‘yicha qayta ta‘lim olish uchun to‘lov qiymati butun o‘quv yilining stipendiyasiz kontrakt summasidan kelib chiqqan holda quyidagi formula orqali aniqlanadi:

$$Y_o = \frac{KM}{O'K} * K$$

Yo – yozgi semestr uchun to‘lanadigan pul miqdori;

KM – bir yillik kontrakt miqdori;

O‘K – bir o‘quv yili davomida talabanning to‘plashi kerak bo‘lgan kredit miqdori;

K – bir fanga ajratilgan kredit miqdori.